

Novela ZFPPIPP-F-2 še vedno dopušča kršenje načela absolutne prednosti

Novela ZFPPIPP-F-2, o kateri bo Državni zbor RS odločal 27. novembra 2013, vsebinsko ne prinaša bistvenih novosti. Največji slabosti insolventne zakonodaje ostajata, da zakon insolventnega dolžnika obravnava kot delujoče podjetje in da pri razdelitvi premoženja med upnike in lastnike zaradi finančnega prestrukturiranja omogoča kršenje načela absolutne prednosti.

Če se novela uveljavi v predlagani obliki, bomo tudi v prihodnje izbirali med dvema slabima rešitvama, opozarja Zdrúženje Manager: ali bodo zaradi kršenja načela absolutne prednosti banke in davkopllačevalci prisiljeni pokriti tudi izgube lastnikov in sedaj tudi dobaviteljev ali pa se bo proces zaustavil, ker banke, ki dejansko sprejemajo odločitev o načrtih finančnega prestrukturiranja, ne bodo pristale na to, da pokrivajo tuje izgube.

»Razdolžitev plačilno nesposobnega podjetja se izvede tako, da se najprej na novo določi vrednost njegovega premoženja, potem pa se ta vrednost razdeli med upnike in lastnike v skladu z načelom absolutne prednosti. Če pri razdelitvi vrednosti ni obvezno spoštovanje načela absolutne prednosti, potem v procesu razdelitve vrednosti vladajo zakoni divjega zahoda,« pojasnjuje **Branko Greganovič**, vodja delovne skupine za finančno prestrukturiranje pri Zdrúženju Manager.

Kaj v praksi pomeni načelo absolutne prednosti?

Načelo absolutne prednosti določa, da se vrednost sredstev plačilno nesposobnega podjetja razdeli po naslednjem vrstnem redu: najprej morajo biti v celoti poplačane zavarovane terjatve, nato v celoti prednostne terjatve, ki jih določa zakon, za njimi se v celoti poravnajo navadne nezavarovane terjatve, za navadnimi podrejene terjatve in čisto na koncu – če za razdelitev ostane še kaj vrednosti – se preostali del vrednosti razdeli tudi med lastnike podjetja. Pravilo je 'absolutno' v pomenu, da se razpoložljiva sredstva plačilno nesposobnega podjetja ne delijo sorazmerno, ampak velja pravilo, da terjatev poznejšega vrstnega reda ni dovoljeno poravnati, dokler se terjatve predhodnega vrstnega reda ne poravnajo v celoti (ilustracija v prilogi).

Insolventni dolžnik ni delujoči podjem

S stališča ekonomskega položaja plačilno nesposobnega podjetja, podjetje v postopku prisilne poravnave ni delujoč podjem, zato ni niti razloga za to, da bi za prisilno poravnavo veljala drugačna korporacijsko pravna pravila, kot za stečaj. Če zaradi začetka stečaja, »delničarji izgubijo vse upravljalne pravice«, potem morajo delničarji izgubiti vse upravljalne pravice, tudi če je nad insolventnim dolžnikom začet postopek prisilne poravnave.

Pomen ekonomske smotrnosti in družbene pravičnosti razdelitve vrednosti in izgub

Insolvenčna zakonodaja določa pravila razdelitve premoženja in izgub po nastopu plačilne nesposobnosti podjetij. Največji izziv finančnega prestrukturiranja ni sama razdolžitev, ampak ekonomska učinkovitost in družbena pravičnost razdelitve premoženja plačilno nesposobnega podjetja in s tem povezanih izgub.

Če se bo zakon uveljavil v predlagani obliki, se bo breme finančnega prestrukturiranja podjetij v Sloveniji praktično v celoti preneslo na banke oziroma na njihove lastnike, upnike in ne nazadnje tudi na deponente, preko neizogibne sanacije bančnega sistema pa tudi na pleča davkoplačevalcev.

Slovenska insolvenčna zakonodaja torej ne zagotavlja ekonomske smotrne razdelitve vrednosti zaradi razdolžitve podjetja. Nekateri tuji svetovalci so v tem smislu že opozorili, da bi socializacija izgub lastnikov in dobaviteljev na račun bank bistveno omejila ali celo ogrozila možnost slovenskih podjetij financirati svoje razvoj pri teh bankah v naslednjem investicijskem ciklusu. Na drugi strani pa s predlagano ureditvijo, v kateri se od bank in davkoplačevalcev pričakuje, da pokrijejo tudi izgube lastnikov in dobaviteljev, tvegamo, da javnost takšne ureditve ne bo sprejela kot družbeno pravične razdelitve bremen gospodarske krize, kar bi bistveno otežilo zagotavljanje podpore javnosti ukrepom za prestrukturiranje gospodarstva.

Priloga: Pojasnilo delovne skupine za finančno prestrukturiranje pri Združenju Manager ob sprejemanju novele ZFPPIPP-F-2

Dodatne informacije:

Edita Krajnović, komunikacije

T: 040 488 040

E: komunikacije@zdruzenje-manager.si